

Kielce, dnia 16 listopada 2022 r.

WK.60.14.2022

Pan Tomasz Kamiński
Wójt Gminy Tartów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 5 maja 2022 r. do dnia 28 czerwca 2022 r. w Urzędzie Gminy w Tartowie kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Tartów za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 19.09.2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Tartów**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1. Nie został powołany Zastępca Wójta Gminy Tartów, mimo że stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², Wójt w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 ww. ustawy, w Gminie Tartów może być powołany jeden zastępca wójta. Zgodnie z art. 28g ww. ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z enumeratywnie wymienionych przemijających przeszkód w wykonywaniu zadań i kompetencji Wójta (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje Wójta przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h tej ustawy. Wskazana regulacja w sposób jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności w niej przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska zastępcy Wójta może prowadzić do naruszenia ciągłości działania organu wykonawczego gminy, w tym w zakresie wykonywania budżetu. Zadania Wójta w zakresie przewidzianym ww. przepisami ustawy o samorządzie gminnym, nie mogą być przejmowane przez Sekretarza.
2. Na stronie BIP Urzędu nie udostępniano informacji publicznych w zakresie dokumentacji przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów przeprowadzających kontrole, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tired drugie, w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W obowiązującej polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 176/2020 Wójta z dnia 30 listopada 2020 r. stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

a) nie określono stosowanych w jednostce zasad/metod amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych. Wskazano jedynie, że „wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od kwoty 10.000,00 zł podlegają umarzaniu według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych”, jednakże nie wskazano konkretnej stawki dokonywania odpisów amortyzacyjnych, a zaznaczyć należy, że przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie określają stawek dotyczących amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych.

b) w zał. nr 1 „Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych” w pkt 3 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych” wprowadzono bezpodstawnie uproszczenie, iż w księgach rachunkowych grudnia ujmowane są operacje gospodarcze dotyczące miesiąca grudnia, wynikające z dowodów księgowych, które wpłynęły do jednostki do dnia 31 stycznia roku następnego. W przypadku operacji gospodarczych, które dotyczą roku poprzedniego, a które wynikają z dowodu księgowego, który wpłynął do jednostki po 31 stycznia, operacje te ujmowane są w księgach rachunkowych roku następującego po roku, którego dotyczy operacja gospodarcza, co nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o rachunkowości, bowiem zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴, jak również § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵.

Ponadto w zarządzeniach Wójta Nr 55/2009 z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji regulującej ewidencję i pobór podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy Tarłów oraz Nr 93/2017 z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji zasad ewidencji i poboru opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie określono zasad funkcjonowania kont w zakresie ewidencji podatków i opłat na poszczególnych kontach, tj. nie dostosowano zasad funkcjonowania kont Urzędu do przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁶.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁶ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

- 2.** Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
- a)** na koncie rozrachunkowym budżetu 224-001 „Rozrachunki budżetu – wpływy podatkowe” (w korespondencji z kontem 133-000 „Rachunek budżetu”) ujmowano wpływy z tytułu podatków od nieruchomości, leśnego i rolnego od osób fizycznych,
 - b)** ewidencję z tytułu odsetek od kredytów w kwocie 67.494,21 zł prowadzono z pominięciem konta budżetu 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
 - c)** rozrachunki z budżetami z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia do placówki oświatowej na terenie innej gminy w kwocie 101.932,50 zł ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wg 80104/§4330,
 - d)** operacje dotyczące dofinansowania indywidualnego wypoczynku pracowników tzw. „wczasy pod gruszą” oraz zapomogi w kwocie ogółem 69.140,00 zł ujmowano z pominięciem konta rozrachunkowego 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
 - e)** bezpodstawnie do dotacji udzielonych z budżetu Gminy zaliczono wydatek w kwocie 10.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie w ramach umowy nr 02/08 z dn. 30.08.2021 r. celem dofinansowania zakupu quada wraz z przyczepą oraz kamery termowizyjnej, który to wydatek ujęto w ewidencji księgowej wg §6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”.
- Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 3.** W zakresie operacji objętych podatkiem od towarów i usług VAT ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** na stronie Wn konta 130-007 „Rachunek bieżący jednostki – VAT” ujmowano wpłacony przez dzierżawcę/najemcę podatek VAT, na stronie Ma ujmowano podatek VAT należny ogółem wg rejestru sprzedaży i rozliczenia VAT 7 Urzędu, przy czym zmniejszenia dokonywano w danym miesiącu wg podatku VAT należnego za poprzedni miesiąc wg rejestru sprzedaży. Na dzień 31.12.2021 r. saldo Ma konta 130-007 wynosi 13,77 zł i zostało przeksięgowane na konto 800-002-00009-0000-00 „Fundusz jednostki – zmniejszenia – inne zmniejszenia”. W konsekwencji kwota ta została wykazana niezgodnie z treścią ekonomiczną w zestawienie zmian w funduszu jednostki Urząd za 2021 r.
 - b)** na dzień 31.12.2021 r. konto 271-002 „Rozliczenia VAT należnego z jednostkami organizacyjnymi – ZGKiM” i 272-002272 „Rozliczenia VAT naliczonego z jednostkami organizacyjnymi – ZGKiM” oraz 224-700 „Rozrachunki budżetu – Podatek VAT rozliczany z jednostkami” wykazuje saldo 0,00 zł, pomimo iż z rozliczenia VAT 7 za grudzień 2021 r. ZGKiM wynika kwota do zapłaty 1.352,46 zł, która została przez Zakład wpłacona na rachunek bankowy budżetu w 14.01.2022 r.
 - c)** w rozliczeniu VAT 7 Gminy za grudzień 2021 r. wykazano podatek VAT należny w kwocie 9.348,00 zł i podatek VAT naliczony w kwocie 2.974,00 zł (w tym 345,00 zł podatek z przeniesienia z deklaracji za listopad 2021 r.). Różnica między nadwyżką podatku należnego nad naliczonym w kwocie 6.374,00 zł nie znajduje odzwierciedlenia w ewidencji księgowej budżetu, bowiem konto 224-007 „Rozrachunki budżetu-Podatek VAT” wykazuje na koniec 2021 r. saldo Ma w kwocie 10.336,17 zł.

W konsekwencji powyższego w Bilansie z wykonania budżetu Gminy w Pasywach w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów” wykazano dane niezgodne z treścią ekonomiczną, bowiem na kwotę 19.615,75 zł, składało się również saldo Wn konta budżetu 224-007 „Rozrachunki budżetu-Podatek VAT” (kwota 10.336,17 zł), które winno oznaczać zobowiązanie Gminy względem Urzędu Skarbowego z tytułu podatku VAT, podczas gdy kwota ta nie stanowi realnego zobowiązania do US. Kwota zobowiązania wynikająca z rozliczenia VAT za grudzień 2021 r. wynosi 6.374,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

4. Pod jednym numerem inwentarzowym ujmowano po kilka działek wskazując równocześnie ich łączną powierzchnię i wartość, co uniemożliwia identyfikację poszczególnych działek oraz ustalenie wartości początkowej poszczególnych działek, tj.: pod nr 0/03/030/66 ujęto 2 działki nr 362 i 363 o pow. 0,47 ha i wartości 3.600,00 zł, nr 0/03/030/68 - 2 działki nr 161 i 160/2 o pow. 1,16 ha i wartości 2.400,00 zł, nr 0/03/030/71 - 2 działki nr 146/2 i 144/2 o pow. 0,04 ha i wartości 600,00 zł, nr 0/03/030/85 – 2 działki nr 168/1 167/1 o pow. 0,16 ha i wartości 1.200,00 zł, nr 0/03/030/86 – 4 działki nr 1239, 1242. 1260, 1383 o pow. 1,08 ha i wartości 1.100,00 zł, nr 0/03/030/89 – 3 działki nr 1271, 1272, 1276 o pow. 6,00 ha i wartości 2.800,00 zł, nr 0/03/030/92 – 3 działki nr 3505, 3507, 3507/2 o pow. 5,08 ha i wartości 7.400,00 zł, nr 0/03/030/96 – 2 działki nr 1559/3 i 1560/3 o pow. 0,53 ha i wartości 14.681,00 zł, nr 0/02/020/2017/17 – 2 działki nr 514 i 529 o pow. 0,03 ha i wartości 450,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁷, jak również zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

5. Na stan konta 011 „Środki trwałe” w korespondencji ze stroną Ma konta 800 „Fundusz jednostki” przyjęto środki trwałe o wartości jednostkowej poniżej 10.000,00 zł, tj. pylon podświetlany jednostronny oraz listwę z podświetlanym napisem Urząd Gminy Tarłów o wartości odpowiednio 9.348,00 zł i 9.532,50 zł, zamiast ująć powyższe składniki jako pozostałe środki trwałe na stronie Wn konta 013 „Pozostałe środki trwałe” i Ma konta 201 oraz Wn 401 i Ma 072, co narusza zasady funkcjonowania konta 011 i 013 zawarte w polityce rachunkowości - zarządzenie Nr 176/2020 Wójta z dn. 30 listopada 2020 r., zgodnie z którymi do pozostałych środków trwałych zaliczane są środki trwałe o wartości od 1.000,00 zł do 10.000,00 zł.
6. W bilansie z wykonania budżetu Gminy za 2021 r. w Aktywach w wierszu I.1.1 „Środki pieniężne budżetu” wykazano kwotę 6.145.986,08 zł, a w wierszu I.1.2 „Pozostałe środki pieniężne” kwotę 19.615,75 zł. Ogółem środki pieniężne budżetu wynoszą 6.165.601,83 zł i są zgodne z saldem konta 133 „Rachunek budżetu” (133-000 i 133-006) oraz wyciągami bankowymi do tych kont i w całości winny być zgodnie z treścią ekonomiczną wykazane w poz. I.1.1. Wykazanie w bilansie danych niezgodnych z ich treścią ekonomiczną narusza § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku

⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864

ze wzorem ww. sprawozdania określonego załącznikiem nr 7 do ww. rozporządzenia oraz art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia.

- 7.** W ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg 758/75801/§2920 bezpodstawnie ujęto operację dotyczącą wpływu na rachunek bankowy budżetu w dniu 22.12.2021 r. części oświatowej subwencji ogólnej na styczeń 2022 r. w kwocie 182.334,00 zł. Jednocześnie w księgach 2021 r. w ewidencji Urzędu nie ujęto operacji przeksięgowania subwencji, która wpłynęła w grudniu 2020 r. na dochody stycznia 2021 r. w kwocie 191.884,00 zł.

W przypadku dochodów z tytułu udziału we wpływach podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w księgach Urzędu 2021 r. powtórzono na koncie 130 wg 756/75621/0010 operacje dotyczące wpływu w dniu 8 i 28.01.2021 r. na rachunek bankowy budżetu ostatecznego rozliczenia udziałów za grudzień 2020 r. w kwocie 63.974,00 zł, natomiast nie ujęto w księgach 2021 r. na koncie 130 wg tej podziałki przypisanych w grudniu 2021 r. należnych udziałów, które wpłynęły w styczniu 2022 r. za 2021 r. w kwocie 105.761,00 zł.

W przypadku dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), postąpiono w sposób analogiczny jak w przypadku udziałów PIT.

W konsekwencji ww. działań na konto 800-002-00002 „Fundusz jednostki – zrealizowane dochody budżetowe” przeksięgowano z konta 130 środki w kwocie 246.508,00 zł, mimo że środki z powyższego tytułu nie stanowiły dochodów 2021 r. oraz nie ujęto na tym koncie środków w kwocie 302.211,00 zł stanowiących dochody 2021 r.

W przypadku przypisu w grudniu 2021 r. niewykorzystanych dotacji celowych do zwrotu do ŚUW w styczniu 2022 r. nie dokonano pomniejszenia konta 130 (w korespondencji z kontem 720) o kwotę do zwrotu 9.279,58 zł. W konsekwencji na konto 800-002-00002 przeksięgowano z konta 130 (wg 85415/2030 i 80104/2030) środki w kwocie ogółem 140.973,48 zł, zamiast 131.693,90 zł.

Powyższe skutkowało tym, iż na koniec 2021 r. saldo konta 800 „Fundusz jednostki” zostało ustalone niezgodnie ze stanem rzeczywistym: zaniżono w sumie o 55.700,00 zł, a zawyżono o 9.279,58 zł, tj. ogółem zaniżono dochody wykonane o 46.420,42 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 9 i § 23 ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 8.** W sprawozdaniu Rb-27S Urzędu z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2021 r. (korekta nr 4 z dn. 25.03.2022 r.) nie wykazano danych dotyczących skutków finansowych w rozdziałach 75615 i 75616 w kol. 12 (dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków), kol. 13 (dane dotyczące udzielonych ulg i zwolnień) i kol. 14 (dane dotyczące umorzenia zaległości podatkowych) oraz w rozdziale 90002 w kol. 13. Nie sporządzono jednego sprawozdania obejmującego dane Urzędu jako jednostki, w którym ujęte byłyby dane wynikające ze wszystkich ksiąg rachunkowych, w tym dane dotyczące skutków finansowych. W konsekwencji sprawozdanie zbiorcze Rb-27S zostało sporządzone na podstawie dwóch sprawozdań Urzędu Rb-27S. Od I kwartału 2022 r. jednostka sporządza jedno sprawozdanie Urzędu obejmujące również dane w zakresie skutków finansowych.

Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 i § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸.

- 9.** W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za okres 2021 roku (z dn. 21.02.2022 r.) ustalono, że w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okresy sprawozdawcze” w podatku od środków transportowych od osób fizycznych wykazano skutki zaniżone o kwotę 695,30 zł, z powodu nieuwzględnienia korekt deklaracji za 2019 r. i 2020 r. złożonych w 2021 r.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
- 10.** W kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. (korekta nr 3 z dn. 22.02.2022 r.) w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana została kwota 6.073.979,08 zł, zamiast kwoty 6.084.312,25 zł wynikającej z ewidencji księgowej kont budżetu 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Różnica w kwocie 10.333,17 zł wynika uwzględnienia kwoty 10.336,17 zł wynikającej z salda Ma konta 224-007 „Rozrachunki budżetu – Podatek VAT”, która winna stanowić zobowiązanie Gminy względem Urzędu Skarbowego z tytułu podatku VAT, a nie stanowi, bowiem z rozliczenia VAT 7 Gminy za grudzień 2021 r. wynika kwota 6.374,00 zł. Zaniżenie ww. kwoty 10.336,17 zł o 3,00 zł stanowi omyłkę rachunkową.
- Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹ oraz § 13 ust. 1 pkt 4a, w związku z § 14 pkt 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
- 11.** W zakresie inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2021 r. ustalono następujące nieprawidłowości:
- a)** w zakresie inwentaryzacji salda konta budżetu 224 „Rozrachunki budżetu” w Protokole wpisano, iż na saldo Ma 19.615,75 zł składają się zwroty dotacji do ŚUW w kwocie 5.366,72 zł i kwocie 3.912,86 zł oraz rozliczenie z tytułu podatku VAT w kwocie 10.336,17 zł. W zakresie kwoty 10.336,17 zł stanowiącej saldo konta 224-007 „Rozrachunki budżetu – Podatek VAT” zaniechano porównania go z dowodami księgowymi i wskazując, co saldo końcowe tego konta oznacza,
- b)** inwentaryzacja salda konta 011 „Środki trwałe” (gr. 0 i gr. 2) oraz salda konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” nie została właściwie przeprowadzona oraz należycie udokumentowana, bowiem w sporządzonych Protokołach wskazano wartość gruntów i środków trudnodostępnych oraz wartości niematerialnych i prawnych ogółem wg stanu na

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

dzień 31.12.2021 r., tj. 512.0,35,73 zł i 23.207.391,33 zł oraz 229,180,01 zł, wskazano wartość zwiększeń i zmniejszeń w 2021 r. (dla konta 011). Do protokołów załączono wydruki zestawienia obrotów i sald na dzień 31.12.2021 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej środków trwałych – grupa 0 i grupa 2, w których wskazano nazwę działki, miejsce jej położenia, jednostkę miary i wartość, numer inwentarzowy środka trwałego trudno dostępnego, nazwę środka i miejsce użytkowania oraz jednostkę miary (bez wskazania wartości), załączono również wydruk z tabeli amortyzacyjnej za rok 2021. W protokole zawarto treść, iż „*stan wynikający z ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” jest zgodny z gminnym zasobem nieruchomości*”. Do protokołu weryfikacji konta 020 załączono wydruk zestawienia wartości niematerialnych i prawnych, w którym wskazano nr inwentarzowy, nazwę programu komputerowego, miejsce użytkowania i ilość.

- c) inwentaryzacji składników majątku będących własnością Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie użytkowanych przez inne jednostki – Urząd Gminy (serwer, router, zestawy komputerowe, czytniki, skanery, drukarki, switch) metodą spisu z natury dokonano dnia 28 października 2021 r. według stanu na dzień 11.06.2021 r., natomiast nie przeprowadzono inwentaryzacji wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3, ust. 2, ust. 3 pkt 1 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 12.** W zakresie prawidłowości prowadzenia ewidencji podatków stwierdzono, że:

- przypisów podatku od środków transportowych od osób fizycznych oraz podatku od nieruchomości od osób prawnych dokonywano pod datami będącymi ustawowymi terminami płatności poszczególnych rat podatków w wysokości odpowiadającej wysokości raty podatku; odpis ujmowano w wysokości odpowiadającej zmniejszeniu poszczególnych rat podatku pod datą ustawowego terminu płatności raty, zamiast przypisów i odpisów dokonywać pod datą złożenia w Urzędzie deklaracji lub deklaracji składanej w ciągu roku spowodowanej powstaniem lub wygaśnięciem obowiązku podatkowego. Od dnia 1.01.2022 r. ewidencję prowadzi się prawidłowo.
- przypisu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w 2021 r. dokonano na szczegółowych kontach podatników z datą wydania decyzji wymiarowej, zamiast pod datą jej odbioru,
- odpisu umorzonych zaległości podatkowych na szczegółowych kontach podatników dokonywano pod datą wydania decyzji umorzeniowej, zamiast pod datą doręczenia decyzji. Nieprawidłowości naruszają § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁰.

- 13.** W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:

- wydatek kwocie 10.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie w ramach umowy nr 02/08 z dn. 30.08.2021 r. celem dofinansowania zakupu quada wraz z przyczepą oraz kamery termowizyjnej ujęto w rozdziale 75410 „Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej”, zamiast 75411 „Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej”,

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

- wydatek w kwocie ogółem 18.880,50 zł na zakup pylonu i listwy podświetlanej ujęto wg §4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast §4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”. Nieprawidłowości naruszają zasady klasyfikacji rozdziałów oraz paragrafów wydatków określone w załączniku nr 2 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹.

III. W zakresie planowania budżetu:

W zakresie spełniania kryterium realistyczności danych ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tartów na lata 2021-2035 stwierdzono, iż po ustaleniu na koniec 2020 r. faktycznego wykonania budżetu planowane przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 1.748.538,41 zł nie zostały zgodnie ze stanem faktycznym wprowadzone do budżetu 2021 r., tj. w zakresie planu i wykonania w sprawozdaniu Rb-NDS (poz. D15) oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021-2035 wykazywano kwotę 220.000,00 zł – wg ostatniej uchwały Rady Gminy zmieniającej uchwałę budżetową i zmieniającą WPF: Nr XXXIX/194/21 i Nr XXXIX/195/21 z dn. 30 listopada 2021 r. Nieprawidłowość narusza art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W zakresie prawidłowości sporządzenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r. Gminy Tartów, stwierdzono iż:
 - a) deklaracja została złożona w dniu 12.04.2021 r., zamiast do dnia 31.01.2021 r.,
 - b) w deklaracji nie wykazano do opodatkowania lokalu mieszkalnego, niestanowiącego odrębnej nieruchomości, będącego w posiadaniu osoby fizycznej. Podatkiem od nieruchomości nienależnie opodatkowano najemcę tego lokalu w wysokości 29,00 zł na 2021 r. oraz 38,00 zł na 2022 r.,
 - c) w deklaracji wykazano wszystkie grunty występujące w ewidencji gruntów i budynków, w tym z nieuregulowanym stanem prawnym, które wykazano jako zwolnione na mocy art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W deklaracji nie wykazano jedynie gruntów stanowiących użytki rolne. W zestawieniu gruntów Gminy Tartów dla celów podatku od nieruchomości wg stanu na 01.01.2021 r. wykazano grunty: oznaczone symbolem N, Lz, z grupy grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grupy grunty pod wodami. Nieprawidłowości naruszają art. 3 ust. 1 pkt 3 i 4 lit. a), art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹² oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³.
2. Nie dokonano właściwej weryfikacji deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r. złożonej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, bowiem:
 - a) W załączniku do deklaracji ZDN-2 „Dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania” wykazano grunty, budynki i budowle jako zwolnione uchwałą Rady Gminy według stawki związanej z działalnością gospodarczą. Przedmiotowe grunty, budynki i budowle zostały przez Gminę przekazane na podstawie umowy najmu do Zakładu, który jest jednostką

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

organizacyjną funkcjonującą w formie zakładu budżetowego, powołaną do wykonywania zadań własnych Gminy m.in. w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków. Prowadzona przez Zakład działalność nie ma charakteru zarobkowego, tj. nie wykazuje na dążenie do osiągnięcia zysku, lecz prowadzona jest w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, a tym samym nie jest działalnością gospodarczą, pod pojęciem której, stosownie do art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, należy rozumieć zorganizowaną działalność zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły. Brak którejkolwiek z tych cech oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Nieprawidłowe sporządzeniem deklaracji spowodowało zawyżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w sprawozdaniu Rb-PDP za 2021 r. oraz sprawozdania Rb-27S, co najmniej o kwotę 219.402,31 zł, tj. o kwotę podatku od wartości budowli 210.711,96 zł oraz o kwotę podatku dotyczącą budynków 8.690,35 zł.

- b)** niektóre grunty przekazane Zakładowi stanowią użytki rolne, w tym część z nich podlega podatkowi rolnemu. Dla dwóch działek nie jest możliwe ustalenie wysokości podatku rolnego, albowiem przekazano Zakładowi część ich powierzchni, a z rejestru gruntów wynika, iż działki zostały zaklasyfikowane w różnych klasach bonitacyjnych. Ponadto z rejestru gruntów wynika, iż trzy działki stanowiące użytki rolne są własnością Skarbu Państwa, zatem obowiązek podatkowy w podatku rolnym nie spoczywa na Zakładzie. W rejestrze gruntów dla dwóch działek sklasyfikowanych jako dr i Ba wskazano podmiot ewidencyjny o nieustalonej własności, zatem obowiązek w podatku od nieruchomości nie spoczywa na Zakładzie. Nieprawidłowości naruszają art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i pkt 4 tej ustawy, jak również art. 1, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹⁴.
- 3.** W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i leśnym od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą ustalono, iż nie dokonano czynności sprawdzających składanych przez podatników Informacji podatkowych celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, bowiem:
- a)** podatnikowi o nr karty kontowej 028/0702 prowadzącemu działalność gospodarczą w lokalu wynajętym od Gminy nienależnie wymierzano podatek od nieruchomości od powierzchni 15 m² budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej za okres od marca 2013 do lutego 2020 roku, tj. na podstawie nieaktualnej informacji podatkowej z 2004 roku. Za 2020 rok zawyżono podatek o kwotę 42,50 zł.
- b)** podatnikowi o nr karty 022/0013 prowadzącemu działalność gospodarczą w lokalu wynajętym od Gminy nienależnie wymierzano podatek od nieruchomości od pow. 77,81 m² gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej od 2016 roku, tj. na podstawie błędnie sporządzonej informacji podatkowej. Przedmiotem najmu były wyłącznie pomieszczenia usługowe. Za lata 2020-2021 zawyżono podatek od nieruchomości łącznie o kwotę 108,00 zł.
- c)** podatnikowi o nr karty 028/0044 prowadzącemu działalność gospodarczą nie wymierzono podatku od budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ponieważ nie zostały one wykazane w informacji podatkowej za 2012 rok. Na podstawie powszechnie

¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 333 ze zm., dalej ustawa o podatku rolnym

dostępnych danych z geoportalu województwa świętokrzyskiego, danych fotograficznych, satelitarnych (system informacji przestrzennej) ustalono, iż na przedmiotowej nieruchomości występuje parking pokryty kostką brukową. Parking jako urządzenie budowlane zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane, stanowi budowlę w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

d) podatnikowi o nr karty 028/0328 wymierzono podatek od nieruchomości od gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 300 m² oraz nienależnie wymierzono podatek rolny od tej powierzchni, na podstawie informacji podatkowej na 2014 rok.

e) podatnikowi o nr karty 028/0579 wymierzono podatek od nieruchomości od gruntu o łącznej pow. 1.698 m² według stawki grunty pozostałe, zamiast według stawki przewidzianej dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z informacją podatkową na 2016 rok. Na przedmiotowym gruncie oznaczonym w ewidencji gruntów symbolem Bp i Tr podatnik prowadzi myjnię samochodowa oraz stację paliw. Za lata 2020-2021 zaniżono podatek od nieruchomości o kwotę 1.528,20 zł.

Z ewidencji gruntów wynika, iż właścicielem ww. nieruchomości jest spółka jawna, która winna być objęta podatkiem od nieruchomości na zasadach przewidzianych dla osób prawnych. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 i art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 1a ust. 1 pkt 2 i 3, art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁵ i art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym.

4. Dla nieruchomości stanowiących wspólność, w tym wspólność małżeńską w decyzjach ustalających wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości wskazywano jako adresata oboje małżonków lub dwoje współwłaścicieli i doręczano im jedną decyzję wymiarową, zamiast doręczyć odrębną decyzję każdemu z nich, co narusza art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 92 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

5. Stwierdzono przypadki wydania w 2021 roku decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w kwocie ogółem 1.432,00 zł na wniosek osoby niebędącej stroną postępowania, co narusza art. 133 § 1, art. 165 § 1 i art. 165a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

V. W zakresie wydatków budżetowych:

Dokonując kontroli merytorycznej faktury Nr 4122468471 z dnia 18.11.2021 r. nie zakwestionowano wykazanych w ilości 62,02t odebranych i zagospodarowanych w październiku odpadów komunalnych, pomimo iż z raportu wykonania usługi sporządzonego na podstawie kart przekazania odpadów komunalnych za ten okres wynikała ilość 63,02t. Na skutek powyższego wynagrodzenie wykonawcy za październik 2021 r. nie stanowiło zgodnie z § 8 ust. 3 umowy Nr CRU/45/2020 z dnia 2.12.2020 r. iloczynu odpadów wyrażonych w Mg oraz ceny za odbiór i zagospodarowanie jednej Mg odpadów podanej w formularzu ofertowym i zostało zaniżone o kwotę brutto 901,58 zł. Nieprawidłowość narusza art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm., dalej ustawa Prawo budowlane

VI. W zakresie gospodarki mieniem:

- 1.** Nie przekazano w trwałą zarząd nieruchomości na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy nieposiadających osobowości prawnej, a tym samym nie uregulowano prawnej formy władania nieruchomościami niezbędnymi do wykonywania działalności statutowej tych jednostek. Powyższe narusza art. 43 ust. 1 i ust. 5, w związku z art. 4 pkt 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁶ oraz wskazuje, że nie wykonano wniosku pokontrolnego: nr 25 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym WK-60.26.4000.2014 z dnia 28.11.2014 r. oraz nr 19 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym WK.60.28.2018 z dnia 27.11.2018 r.
- 2.** W 2014 r. oraz w latach 2018-2020 nie dokonywano waloryzacji czynszu określonego w zawartej z najemcą o nr karty kontowej 5 umowie najmu z dnia 12.02.2013 r. Obowiązek waloryzacji raz w roku czynszu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni, ogłaszany przez Prezesa GUS wynika z § 2 ust. 2 ww. umowy. Nadto dokonując waloryzacji w 2021 r. przyjęto czynsz w kwocie 1.599,00 zł, zamiast w kwocie 1.710,45 zł. Przyjmując założenie dokonywania waloryzacji z mocą od stycznia danego roku, zniżenie naliczonego czynszu najmu w okresie styczeń 2014 r. – grudzień 2021 r. stanowi kwotę 5.390,34 zł. Nieprawidłowość narusza art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
- 3.** W wystawianych na rzecz najemców o nr karty kontowej 3 i 6 fakturach określono termin płatności odpowiednio do 20 lub 25 dnia danego miesiąca. Powyższe narusza postanowienia zawarte w umowach najmu odpowiednio z dnia 03.09.2020 r. oraz 13.07.2012 r., zgodnie z którymi termin płatności czynszu to ostatni dzień miesiąca oraz 14 dzień od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Tarłów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Rozważyć powołanie Zastępcy Wójta, mając na uwadze art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
2. Przestrzegać obowiązku udostępniania w BIP Urzędu informacji publicznych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o dostępie do informacji publicznej, stosownie do art. 8 ust. 3 tej ustawy.
3. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny zasady (politykę) rachunkowości dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 19 ust. 2 i § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.
4. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., a w szczególności:
 - a) w ewidencji budżetu na stronie Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” ujmować przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w tym z tytułu podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych, w korespondencji z kontem 133,
 - b) w ewidencji budżetu stronie Wn konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” ujmować koszty finansowe okresu sprawozdawczego stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260),
 - c) rozrachunki z tytułu zwrotu kosztów uczęszczania ucznia z terenu Gminy Tarłów do placówki oświatowej na terenie innej gminy ujmować na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”,
 - d) operacje przekazania środków finansowych na fundusze celowe zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych i ujmować na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - e) środki trwałe o wartości jednostkowej poniżej 10.000,00 zł, ujmować zgodnie z polityką rachunkowości jako pozostałe środki trwałe na stronie Wn konta 013 „Pozostałe środki trwałe”,
 - f) wpływ subwencji oświatowej w grudniu na styczeń następnego roku ujmować wyłącznie w księdze głównej budżetu, natomiast w księgach Urzędu ująć w następnym roku budżetowym na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

- g)** przypis należnych udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, stanowiących dochód danego roku, a przekazanych w roku kolejnym ewidencjonować w księgach rachunkowych Urzędu: strona Wn konta ustalonego w zakładowym planie kont i strona Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, mając na uwadze, by w roku wpływu tych dochodów operacji tej nie ujmować w księgach Urzędu,
 - h)** w przypadku dokonywania zwrotu niewykorzystanych dotacji celowych do budżetu państwa w styczniu roku następnego dokonywać pomniejszenia zrealizowanych dochodów budżetowych oraz przychodów z tytułu dochodów budżetowych, w roku którego zwrot dotyczy,
 - i)** zaprzestać ujmowania na koncie 800 „Fundusz jednostki” salda konta 130-007 (130VAT) służącego do rozliczeń w zakresie podatku VAT.
- 5.** W zakresie rozliczeń podatku VAT przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, tak aby stan rozliczeń wynikający z ewidencji księgowej odzwierciedlał stan rzeczywisty oraz umożliwiał wykazywanie w sprawozdaniu finansowym danych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, mając na uwadze zapewnienie rzetelności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. jak również zasady kasowej wynikającej z § 5 ww. rozporządzenia
- 6.** Działki, które są ujęte w ewidencji analitycznej środków trwałych łącznie, wprowadzić do tej ewidencji ilościowo i wartościowo jako poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami inwentarzowymi, co umożliwi ustalenie ich wartości początkowej. Środki trwałe stanowiące własność Gminy, w tym grunty, ujmować ilościowo i wartościowo w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości, wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 7.** Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w bilansie z wykonania budżetu Gminy zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załączniki nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 4 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
- 8.** W sprawozdaniu Rb-27S, a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okresy sprawozdawcze” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, z uwzględnieniem złożonych w trakcie roku budżetowego korekt

deklaracji podatkowych za lata ubiegłe, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 11 oraz § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych” stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.

- 9.** Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za 2021 r. i przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, w terminie 5 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i ust. 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Do sprawozdań dołączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.
- 10.** Sprawozdanie kwartalne Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁷ oraz § 13 ust. 1 pkt 4a, w związku z § 14 pkt 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, w szczególności w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać środki pieniężne znajdujące się na rachunkach bankowych jednostki, za wyjątkiem zgromadzonych na rachunku sum depozytowych i funduszu socjalnego plus ewentualne środki na niewygasające wydatki, powiększone o udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z urzędów skarbowych uzyskanych w styczniu za grudzień roku poprzedniego, pomniejszone o subwencję otrzymaną w grudniu na styczeń roku następnego oraz zwroty dotacji do dysponentów przekazujących dotacje i dochody pobrane na rzecz budżetu państwa z tytułu usług opiekuńczych, udostępniania danych osobowych oraz funduszu alimentacyjnego podlegających zwrotowi w styczniu roku następnego.
- 11.** Przeprowadzać na ostatni dzień roku rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy udokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 12.** Inwentaryzację w drodze spisu z natury składników aktywów niebędących własnością Gminy, przekazanych do używania na podstawie umów użyczenia przeprowadzać wg stanu na ostatni dzień każdego roku obrotowego, stosownie do art. 26 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
- 13.** Prawidłowo prowadzić na kontaktach szczegółowych podatników ewidencję przypisów i odpisów z tytułu podatków stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 212 Ordynacji podatkowej, a w szczególności przypisu zobowiązania podatkowego (podatek od nieruchomości, rolny i leśny od osób fizycznych) oraz odpisu dokonywać na karcie kontowej podatnika pod datą doręczenia podatnikowi decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego oraz decyzji umorzeniowej.

¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

- 14.** Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
- 15.** Celem zachowania realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej prawidłowo wykazywać kwotę przychodów z tytułu wolnych środków, stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 16.** Deklarację na podatek od nieruchomości sporządzać w terminie do dnia 15 stycznia danego roku, stosownie do art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 17.** W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości do powierzchni budynków podlegających opodatkowaniu zaliczać gminne lokale mieszkalne niestanowiące odrębnych nieruchomości, będące w posiadaniu osób fizycznych, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Dokonać zwrotu nienależnie pobranego podatku osobie fizycznej z uwzględnieniem okresu przedawnienia wskazanego w art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
- 18.** W deklaracji Gminy nie wykazywać nieruchomości nie podlegających opodatkowaniu, stosownie do art. 2 ust. 2 i ust. 3 pkt 2, pkt 3 i pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W deklaracji nie wykazywać również nieruchomości Skarbu Państwa, będących w posiadaniu Gminy, dla których własność Skarbu Państwa nie została ustalona, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W deklaracji wykazywać nieruchomości ustawowo zwolnione z opodatkowania, stosownie do art. 1b ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Jako podlegające opodatkowaniu wykazać nieruchomości, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Sporządzić skorygowane deklaracje Gminy z uwzględnieniem okresu przedawnienia wskazanego w art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach finansowych wynikających ze złożonych korekt deklaracji.
- 19.** Użytki rolne stanowiące własność Gminy przekazane do zakładu budżetowego objąć podatkiem rolnym, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatku rolnym.
- 20.** Budynki, grunty i budowle będące w posiadaniu zakładu budżetowego powołanego do wykonywania zadań własnych Gminy, m.in. w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, tylko w sytuacji gdy są one związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o której mowa w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 4, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Grunty i budynki stanowiące własność Gminy, będące w posiadaniu Zakładu objąć podatkiem według stawki pozostałe, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. c) i pkt 2 lit. e) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 21.** Wyegzekwować od Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej korekty deklaracji na podatek od nieruchomości oraz na podatek rolny z uwzględnieniem okresu przedawnienia. Poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach finansowych wynikających ze złożonych korekt deklaracji.

22. Dokonywać czynności sprawdzających przedkładanych przez podatników informacji, celem stwierdzenia ich poprawności formalnej oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3, w związku z art. 5 ust. 3 i art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie stwierdzenia wątpliwości wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji lub informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy. W stosunku do podatników wskazanych w niniejszym wystąpieniu przeprowadzić czynności przewidziane przepisami Ordynacji podatkowej. Poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach przeprowadzonych czynności wyjaśniających.
23. Grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bp” i „Tr” będące w posiadaniu przedsiębiorcy, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.
24. Przy weryfikacji złożonych informacji podatkowych oraz złożonych wyjaśnień uwzględniać definicję budowli zawartą w art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 3 pkt 9 ustawy Prawo budowlane.
25. Nieruchomości stanowiące wspólność opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 92 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
26. Decyzje w sprawach podatkowych wydawać na wniosek strony postępowania podatkowego, w związku z art. 133 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie ulgi przez osobę niebędącą stroną – wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, zgodnie z art. 165a § 1 w związku z art. 165 § 1 i § 3 ww. ustawy.
27. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez kontrahentów faktur, aby dowody księgowe były rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
28. Uregulować formę władania nieruchomościami gminnymi, przekazując jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej w trwałą zarząd nieruchomości niezbędne do wykonywania ich statutowej działalności, stosownie do art. 43 ust. 1 i 5, w związku z art. 4 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
29. W prawidłowej wysokości ustalać przypadające Gminie należności wynikające z zawartych umów najmu, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
30. Ustalić oraz wyegzekwować z uwzględnieniem okresu przedawnienia należności Gminy wynikające z zawartej z najemcą o nr karty kontowej 5 umowy najmu dnia 12.02.2013 r.
31. W wystawianych na rzecz najemców fakturach, termin płatności czynszu określać zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowach najmu.
32. Konsekwentnie realizować wnioski pokontrolne wydane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach, mając na celu usunięcie w sposób trwały nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych w jednostce.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Gminy w Tarłowie